

Mnenje Evropskega odbora regij – Evropska podnebna pravila: vzpostavitev okvira za doseganje podnebne nevtralnosti

(2020/C 324/10)

Poročevalec:	Juan Manuel MORENO BONILLA (ES/EPP), predsednik avtonomne skupnosti, Andaluzija
Referenčni dokument:	Predlog uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi okvira za doseganje podnebne nevtralnosti in spremembi Uredbe (EU) 2018/1999 (evropska podnebna pravila) COM(2020) 80 final

I. PREDLOGI SPREMEMB

Predlog spremembe 1

Uvodna izjava 5

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(5) Cilj podnebnih ukrepov Unije in držav članic je v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in doseganja ciljev Pariškega sporazuma zaščititi ljudi in planet, dobrobit, blaginjo, zdravje, prehranske sisteme ter celovitost ekosistemov in biotske raznovrstnosti pred grožnjo podnebnih sprememb, doseči čim večjo blaginjo v okviru zmogljivosti planeta ter krepiti odpornost in zmanjšati ranljivost družbe zaradi podnebnih sprememb.	(5) Cilj podnebnih ukrepov Unije, držav članic ter lokalnih in regionalnih oblasti je v okviru agende za trajnostni razvoj do leta 2030 in doseganja ciljev Pariškega sporazuma zaščititi ljudi in planet, dobrobit, blaginjo, zdravje, prehranske sisteme ter celovitost ekosistemov in biotske raznovrstnosti pred grožnjo podnebnih sprememb, doseči čim večjo blaginjo v okviru zmogljivosti planeta ter krepiti odpornost in zmanjšati ranljivost družbe zaradi podnebnih sprememb.

Obrazložitev

Lokalni in regionalni ukrepi so ključni za uresničitev cilja podnebne nevtralnosti, zapisanega v Pariškem sporazumu, in povsem v skladu s cilji, predstavljenimi v tej uvodni izjavi, zato bi bilo neprimerno, če lokalnih in regionalnih oblasti ne bi vključili.

Predlog spremembe 2

Uvodna izjava 14

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(14) Prilagajanje je ključni element dolgoročnega globalnega odziva na podnebne spremembe. Zato bi morale države članice in Unija izboljšati svojo sposobnost prilagajanja, okrepiti odpornost in zmanjšati ranljivost zaradi podnebnih sprememb, kot je določeno v členu 7 Pariškega sporazuma, ter čim bolj povečati dodatne koristi z drugimi okoljskimi politikami in zakonodajo. Države članice bi morale sprejeti celovite nacionalne strategije in načrte za prilagajanje.</p>	<p>(14) Prilagajanje je ključni element dolgoročnega globalnega odziva na podnebne spremembe. Zato bi morale države članice in Unija izboljšati svojo sposobnost prilagajanja, okrepiti odpornost in zmanjšati ranljivost zaradi podnebnih sprememb, kot je določeno v členu 7 Pariškega sporazuma, ter čim bolj povečati dodatne koristi z drugimi okoljskimi politikami in zakonodajo. Države članice bi morale sprejeti celovite nacionalne strategije in načrte za prilagajanje, ki bi upoštevali gospodarsko, socialno in geografsko raznolikost evropskih ozemelj ter posebnosti evropskih najbolj oddaljenih regij.</p>

Obrazložitev

Ozemeljski dejavniki imajo bistveno vlogo pri določanju pravilnega izbora politike za krepitev odpornosti in prizadevanj za prilagajanje. Pri vrednotenju in ocenjevanju ranljivosti, obvladovanju tveganja in opredeljevanju prihodnjih scenarijev za podnebne spremenljivke so bistvenega pomena geografski, podnebni, socialni in gospodarski vidiki. Vzpostavitev instrumentov za napovedovanje prilagajanja in spodbujanje zmogljivosti okrevanja, ki se lahko prilagodijo različnim regionalnim in lokalnim razmeram, bi pomenila pomemben napredek pri pripravi teh strategij.

Predlog spremembe 3

Uvodna izjava 17

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(17) Komisija je v svojem sporočilu z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ napovedala, da bo ocenila in pripravila predloge za povečanje cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v Uniji za leto 2030, da se zagotovi njegova skladnost s ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050. Komisija je v navedenem sporočilu poudarila, da bi morale vse politike Unije prispevati k doseganju cilja podnebne nevtralnosti, pri tem pa bi morali sodelovati vsi sektorji. Komisija bi morala do 30. septembra 2020 na podlagi celovite ocene učinka in ob upoštevanju svoje analize celovitih nacionalnih energetske in podnebnih načrtov, predloženih Komisiji v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pregledati cilj Unije za leto 2030 na področju podnebja in preučiti možnosti za nov cilj za leto 2030, tj. zmanjšanje emisij na 50 do 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Če bo menila, da je treba cilj Unije za leto 2030 spremeniti, bo morala predložiti predloge Evropskemu parlamentu in Svetu, da se ta uredba ustrezno spremeni. Poleg tega bi morala Komisija do 30. junija 2021 oceniti, kako bi bilo treba spremeniti zakonodajo Unije za izvajanje tega cilja, da bi dosegli zmanjšanje emisij na 50 do 55 % v primerjavi z letom 1990.</p> <p>⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).</p>	<p>(17) Komisija je v svojem sporočilu z naslovom „Evropski zeleni dogovor“ napovedala, da bo ocenila in pripravila predloge za povečanje cilja zmanjšanja emisij toplogrednih plinov v Uniji za leto 2030, da se zagotovi njegova skladnost s ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050. Komisija je v navedenem sporočilu poudarila, da bi morale vse politike Unije prispevati k doseganju cilja podnebne nevtralnosti, pri tem pa bi morali sodelovati vsi sektorji. Komisija bi morala čim prej, najpozneje pa do začetka septembra 2020 na podlagi celovite ocene učinka in ob upoštevanju svoje analize celovitih nacionalnih energetske in podnebnih načrtov, predloženih Komisiji v skladu z Uredbo (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, pregledati cilj Unije za leto 2030 na področju podnebja in preučiti možnosti za nov cilj za leto 2030, tj. zmanjšanje emisij za najmanj 55 % v primerjavi z ravnmi iz leta 1990. Če bo menila, da je treba cilj Unije za leto 2030 spremeniti, bo morala predložiti predloge Evropskemu parlamentu in Svetu, da se ta uredba ustrezno spremeni. Poleg tega bi morala Komisija do 30. junija 2021 oceniti, kako bi bilo treba spremeniti zakonodajo Unije za izvajanje tega cilja, da bi dosegli zmanjšanje emisij za najmanj 55 % v primerjavi z letom 1990.</p> <p>⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o upravljanju energetske unije in podnebnih ukrepov, spremembi uredb (ES) št. 663/2009 in (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EU, 2012/27/EU in 2013/30/EU Evropskega parlamenta in Sveta, direktiv Sveta 2009/119/ES in (EU) 2015/652 ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 328, 21.12.2018, str. 1).</p>

Obrazložitev

Če želimo, da bo evropski načrt za okrevanje zeleno naravnani in da bo mogoče s sedanjimi naložbami doseči cilje za leto 2030 in na koncu tudi za leto 2050, je treba čim prej objaviti oceno učinka zakonodajnega okvira za leto 2030, hkrati pa mora biti ta ocena ambiciozna.

Predlog spremembe 4

Uvodna izjava 18

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(18) Da bi Unija in države članice ostale na dobri poti k doseganju cilja podnebne nevtralnosti in napredka pri prilagajanju, bi morala Komisija napredek redno ocenjevati. Če skupni napredek držav članic pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti ali prilagajanja ne bi bil zadosten ali ukrepi Unije ne bi bili v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti ali ne bi ustrezali z vidika povečanja sposobnosti prilagajanja, krepitve odpornosti ali zmanjšanja ranljivosti, bi morala Komisija sprejeti potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama. Komisija bi morala tudi redno ocenjevati ustrezne nacionalne ukrepe in izdati priporočila, če ugotovi, da ukrepi države članice niso v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti ali ne ustrezajo z vidika povečanja sposobnosti prilagajanja, krepitve odpornosti in zmanjšanja ranljivosti zaradi podnebnih sprememb.</p>	<p>(18) Da bi Unija in države članice ostale na dobri poti k doseganju cilja podnebne nevtralnosti in napredka pri prilagajanju, bi morala Komisija napredek redno meriti in ocenjevati ter vse zadevne podatke dajati na voljo javnosti. Če skupni napredek držav članic pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti ali prilagajanja ne bi bil zadosten (če cilji ne bi bili uresničeni v roku ali če ne bi bile dosežene količinsko opredeljene ciljne vrednosti) ali ukrepi Unije ne bi bili v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti do leta 2050 ali ne bi ustrezali z vidika povečanja sposobnosti prilagajanja, krepitve odpornosti ali zmanjšanja ranljivosti, bi morala Komisija sprejeti potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama. Komisija bi morala tudi redno ocenjevati ustrezne nacionalne ukrepe in izdati priporočila, če ugotovi, da ukrepi države članice niso v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti ali ne ustrezajo z vidika povečanja sposobnosti prilagajanja, krepitve odpornosti in zmanjšanja ranljivosti zaradi podnebnih sprememb.</p>

Obrazložitev

Z učinkovitim spremljanjem napredka je mogoče okrepiti prepoznavnost, preglednost in odgovornost za prizadevanja v smeri podnebne nevtralnosti, zato morajo biti pridobljeni podatki na voljo ves čas, ne le v rednih poročilih, pri tem pa je treba konkretno navesti tudi časovni okvir.

Predlog spremembe 5

Uvodna izjava 20

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(20) Ker imajo državljani in skupnosti pomembno vlogo pri spodbujanju prehoda na podnebno nevtralnost, bi bilo treba spodbujati močno javno in družbeno angažiranost na področju podnebnih ukrepov. Komisija bi zato morala sodelovati z vsemi deli družbe, da bi jim omogočila, da sprejmejo ukrepe za podnebno nevtralno družbo, odporno na podnebne spremembe, vključno z uvedbo evropskega podnebnega pakta.</p>	<p>(20) Ker imajo državljani in skupnosti pomembno vlogo pri spodbujanju prehoda na podnebno nevtralnost, bi bilo treba spodbujati močno javno in družbeno angažiranost na področju podnebnih ukrepov. Komisija bi zato morala sodelovati z vsemi deli družbe, da bi okrepila dvosmerno sodelovanje, izmenjavo informacij in skupna prizadevanja za ozaveščanje z namenom doseganja podnebno nevtralne družbe, odporne na podnebne spremembe, vključno z uvedbo evropskega podnebnega pakta kot inovativnega orodja upravljanja, s čimer bi vključili lokalne in regionalne oblasti ter civilno družbo in državljane na splošno.</p>

Obrazložitev

Doseganje podnebno nevtralne družbe, odporne na podnebne spremembe, mora temeljiti na izmenjavi informacij in ozaveščanju javnosti. Krepitev teh instrumentov je naloga, pri kateri ima lahko Komisija vodilno vlogo z oblikovanjem in izvajanjem svojih javnih politik, če te temeljijo na medsektorskem pristopu, medtem ko so predlagani ukrepi stvar sektorskih politik, ki jih po potrebi želijo izvesti državne, regionalne in lokalne oblasti.

Predlog spremembe 6

Uvodna izjava 21

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(21) Za zagotovitev predvidljivosti in zaupanja za vse gospodarske akterje, vključno s podjetji, delavci, vlagatelji in potrošniki, za zagotovitev trajnega prehoda na podnebno nevtralnost in postopnega zmanjšanja ter v pomoč pri oceni skladnosti ukrepov in napredka pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastilo za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije, da se določi krivulja za doseganje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov v Uniji do leta 2050. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri svojem pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje. Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov Evropski parlament in Svet prejmeta vse dokumente sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njihovi strokovnjaki pa se sistematično lahko udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki zadevajo pripravo delegiranih aktov.</p>	<p>(21) Za zagotovitev predvidljivosti in zaupanja za vse gospodarske akterje, vključno s podjetji, delavci, vlagatelji in potrošniki, za zagotovitev trajnega prehoda na podnebno nevtralnost in postopnega zmanjšanja ter v pomoč pri oceni skladnosti ukrepov in napredka pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti Evropska komisija predlaga krivuljo za doseganje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov v Uniji do leta 2050. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri pripravi svojega predloga ustrezno posvetuje, zlasti s strokovnjaki in upravami držav članic, vključno z regionalnimi in lokalnimi oblastmi.</p>

Obrazložitev

Odstranijo se vse navedbe, da se krivulja določi z delegiranimi akti. Komisija bi se morala omejiti na predlaganje krivulje in oceno napredka.

Predlog spremembe 7

Člen 2(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Ustrezne institucije Unije in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni Unije oziroma na nacionalni ravni, da se omogoči skupno doseganje cilja podnebne nevtralnosti iz odstavka 1, pri čemer se upošteva pomen spodbujanja pravičnosti in solidarnosti med državami članicami.</p>	<p>Ustrezne institucije Unije in države članice sprejmejo potrebne ukrepe na ravni Unije oziroma na nacionalni ravni, da se v evropskih mestih in regijah omogoči skupno uresničevanje cilja podnebne nevtralnosti iz odstavka 1, pri čemer se upošteva pomen spodbujanja pravičnosti in solidarnosti med državami članicami.</p>

Obrazložitev

Izvajanje podnebne zakonodaje temelji predvsem na evropskih mestih in regijah. Zato bi bilo treba spremeniti besedilo.

Predlog spremembe 8

Člen 2(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Komisija ob upoštevanju cilja podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) do 30. septembra 2020 pregleda cilj Unije za leto 2030 na področju podnebja iz člena 2(11) Uredbe (EU) 2018/1999 ter preuči možnosti za nov cilj za leto 2030, tj. zmanjšanje emisij na 50 do 55 % v primerjavi z letom 1990. Če bo Komisija menila, da je treba navedeni cilj spremeniti, bo po potrebi predložila predloge Evropskemu parlamentu in Svetu.</p>	<p>Komisija ob upoštevanju cilja podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) čim prej, najpozneje pa do začetka septembra 2020, pregleda cilj Unije za leto 2030 na področju podnebja iz člena 2(11) Uredbe (EU) 2018/1999 ter preuči možnosti za nov cilj za leto 2030, tj. zmanjšanje emisij za najmanj 55 % v primerjavi z letom 1990. Če bo Komisija menila, da je treba navedeni cilj spremeniti, bo po potrebi predložila predloge Evropskemu parlamentu in Svetu.</p>

Obrazložitev

Predlog spremembe sledi razmišljanju iz predloga spremembe k uvodni izjavi 17.

Predlog spremembe 9

Člen 3

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Krivulja za doseganje podnebne nevtralnosti</p> <p>1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 9 za dopolnitev te uredbe z določitvijo krivulje na ravni Unije za doseganje cilja podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) do leta 2050. Komisija najpozneje v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja iz člena 14 Pariškega sporazuma pregleda krivuljo.</p> <p>2. Krivulja izhaja iz cilja Unije na področju podnebja za leto 2030 iz člena 2(3).</p> <p>3. Pri pripravi krivulje v skladu z odstavkom 1 Komisija upošteva naslednje:</p>	<p>Krivulja za doseganje podnebne nevtralnosti</p> <p>1. Na Komisijo se prenese pooblastilo za predlaganje sprememb te uredbe s predlaganjem krivulje na ravni Unije za doseganje cilja podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) do leta 2050. Komisija najpozneje v šestih mesecih po vsakem pregledu globalnega stanja iz člena 14 Pariškega sporazuma oceni napredek pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti.</p> <p>2. Krivulja izhaja iz cilja Unije na področju podnebja za leto 2030 iz člena 2(3).</p> <p>3. Pri predlaganju krivulje v skladu z odstavkom 1 Komisija upošteva naslednje:</p>

Obrazložitev

Odstranijo se vse navedbe, da se krivulja določi z delegiranimi akti. Komisija bi se morala omejiti na predlaganje krivulje in oceno napredka.

Predlog spremembe 10

Člen 3(3)(e)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
(e) pravičnost in solidarnost med državami članicami in v njih;	(e) pravičnost in solidarnost med državami članicami in v njih ob popolnem upoštevanju teritorialne kohezije EU ;

Obrazložitev

Pri merilih za določitev krivulje doseganja podnebne nevtralnosti bi bilo treba dosledno upoštevati regionalno kohezijo EU.

Predlog spremembe 11

Člen 3(3)(k) in (l) (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>(k) zavezo o vodilnem položaju v svetu na področju podnebne nevtralnosti;</p> <p>(l) oceno ogljičnega in vodnega odtisa ter odtisa na biotsko raznovrstnost v trgovinskih odnosih s tretjimi državami, pa tudi zaveze EU po mednarodnih pogodbah s tega področja.</p>

Obrazložitev

Evropska unija želi imeti vidno in vplivno mednarodno vlogo ter biti za zgled s svojim ravnanjem v pravičnem in solidarnem zelenem prehodu, ki ga morajo opraviti države in regije, da bi dosegle cilj podnebne nevtralnosti do leta 2050, pri čemer nihče ne sme biti zapostavljen. Glede na naravo in svetovno razsežnost podnebnih vplivov ter njihove socialne in gospodarske posledice, ki se širijo ne glede na meje, je to priložnost, da se ta trdna namera Evropske unije vključi tudi v zakonodajo kot obveznost, da se pri določanju krivulje doseganja nevtralnosti upošteva, da morajo vse njene politike in ukrepi vključevati zaveze o zagotavljanju utrditve načel, ki so podlaga za to uredbo, v tretjih državah in regijah zunaj Unije, s katerimi ima EU kakršne koli odnose.

Na drugi strani bi morala Evropska unija upoštevati ogljični in vodni odtis proizvodov iz tretjih držav, saj bi s tem pripomogla ne le h konkurenčnosti evropskega gospodarstva, temveč bi z zahtevo po svetovnih standardih tudi okrepila svojo vodilno vlogo na področju podnebne nevtralnosti.

Predlog spremembe 12

Člen 4(2)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>2. Države članice na podlagi zanesljivih izhodiščnih scenarijev v zvezi s podnebjem in ranljivostjo ter ocen napredka oblikujejo in izvajajo strategije in načrte za prilagajanje, ki vključujejo celovit okvir za obvladovanje tveganja.</p>	<p>2. Države članice na podlagi zanesljivih izhodiščnih scenarijev v zvezi s podnebjem in ranljivostjo ter ocen napredka oblikujejo in izvajajo strategije in načrte za prilagajanje, ki vključujejo celovit okvir za obvladovanje tveganja.</p> <p><i>Države članice zagotavljajo, da je v pripravo in izvajanje njihovih strategij in načrtov za prilagajanje vključen regionalni in lokalni vidik ter vidik najbolj oddaljenih regij.</i></p>

Obrazložitev

Vpliv posledic podnebnih sprememb je na različnih ozemljih različen, saj je odvisen od več dejavnikov. Neenakosti v zvezi z vplivi podnebnih sprememb, s tem pa tudi v zvezi z ogroženostjo, izpostavljenostjo in ranljivostjo, nastajajo zaradi geografske lege in socialno-ekonomskega položaja.

To pomeni, da je treba pri ocenjevanju tveganj vplivov podnebnih sprememb, razlikovati tveganja na regionalni ali celo lokalni ravni glede na geografske in socialno-ekonomske dejavnike. Zato mora biti prilagajanje kljub globalnemu značaju problema podnebnih sprememb prilagojeno značilnostim posameznih ozemelj glede na vrsto in razsežnost vplivov na teh ozemljih. To ni ovira za oblikovanje teh politik na podlagi skupnih strategij na višji ravni, ki jih je treba obvezno upoštevati.

Predlog spremembe 13

Člen 5(2a) (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>2a Ocena iz odstavka 1 in pregled iz odstavka 2 se opravita na podlagi skupnega informacijskega sistema EU, ki je dostopen javnosti, v njem pa so zbrane vse informacije različnih akterjev, vključenih v doseganje cilja podnebne nevtralnosti in napredka pri prilagajanju. Določijo se zahteve, ki zagotavljajo standardizacijo in usklajenost informacij, pri čemer se zagotovi, da te informacije vsebujejo podatke, ki jih je lahko najti ter so dostopni, interoperabilni in ponovno uporabljivi. Ta sistem izkorišča možnosti, ki jih omogočajo digitalizacija in nove tehnologije.</p>

Obrazložitev

Da bi spodbudili sodelovanje celotne družbe pri doseganju ciljev evropskih podnebnih pravil, je bistveno, da ima družba na voljo kakovostne in preverjene informacije, ki so podlaga za sprejemanje odločitev ter opredeljevanje ustreznih politik in ukrepov. Zato je treba opredeliti dobre prakse zbiranja in prenosa informacij ter standardizirati in poenotiti njihovo obdelavo. Vzpostaviti je treba tudi sistem nenehnih izboljšav navedenih informacij in izkoristiti potencial, ki ga imajo nove tehnologije, da bi olajšali izmenjavo podatkov med sodelujočimi akterji, tako da se izkoristijo morebitne sinergije in optimizirajo viri.

Predlog spremembe 14

Člen 5(3)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>3. Kadar Komisija na podlagi ocene iz odstavkov 1 in 2 ugotovi, da ukrepi Unije niso v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) ali ne ustrezajo zagotovitvi napredka pri prilagajanju iz člena 4, ali da je napredek pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti ali prilagajanja iz člena 4 nezadosten, hkrati sprejme potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama ter izvede pregled krivulje iz člena 3(1).</p>	<p>3. Kadar Komisija na podlagi ocene iz odstavka 1 in pregleda iz odstavka 2 ugotovi, da ukrepi Unije niso v skladu s ciljem podnebne nevtralnosti iz člena 2(1) ali ne ustrezajo zagotovitvi napredka pri prilagajanju iz člena 4, ali da je napredek pri doseganju cilja podnebne nevtralnosti ali prilagajanja iz člena 4 nezadosten, hkrati sprejme potrebne ukrepe v skladu s Pogodbama ter izvede pregled krivulje iz člena 3(1).</p>

Obrazložitev

Za zagotovitev večje skladnosti besedila z natančnim sklicevanjem znotraj člena glede na namen navedenih odstavkov.

Predlog spremembe 15

Člen 6(2a) (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>2a <i>Informacijski sistem iz člena 5(2a) ima razdelek, v katerem so zbrane strategije, ukrepi in dobre prakse, da se olajša prilagajanje ukrepov držav članic priporočilom Komisije.</i></p>

Obrazložitev

Da bi državam članicam čim bolj olajšali sprejemanje priporočil Komisije, jim je treba dati na voljo kakovostne in preverjene informacije, ki bodo podlaga za sprejemanje odločitev ter opredeljevanje ustreznih politik in ukrepov. Povečati je treba bazo znanja, spodbujati obveščanje o inovativnih pobudah in strategijah ter krepiti prenos dobrih praks na ravni EU, tako da se spodbudi solidarnost med državami članicami, izkoristijo sinergije in optimizirajo viri.

Predlog spremembe 16

Člen 7(1)(f) (novo)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
	<p>(f) <i> dodatnih informacijah lokalnih in regionalnih oblasti o napredku in teritorialnih učinkih.</i></p>

Obrazložitev

Ker imajo evropske regije in mesta ključno vlogo pri izvajanju različnih politik v okviru podnebni pravil, je treba pri razmisleku o pregledu krivulje doseganja podnebne nevtralnosti upoštevati njihova mnenja.

Predlog spremembe 17

Člen 7(1)(e)

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>(e) vseh dodatnih informacijah v zvezi z okoljsko trajnostnimi naložbami Unije in držav članic, vključno z naložbami v skladu z Uredbo (EU) 2020/... [uredbo o taksonomiji], če so na voljo.</p>	<p>(e) vseh dodatnih informacijah v zvezi z okoljsko trajnostnimi naložbami Unije, držav članic ter lokalnih in regionalnih oblasti, vključno z naložbami v skladu z Uredbo (EU) 2020/... [uredbo o taksonomiji], če so na voljo.</p>

Obrazložitev

Čeprav so njihove naložbe manjše od naložb Unije in držav članic, bi se z upoštevanjem naložb lokalnih in regionalnih oblasti zagotovilo popolno spoštovanje ozemeljske raznolikosti v Evropski uniji pri vseh pregledih krivulje doseganja podnebne nevtralnosti. Poleg tega so evropske regije in mesta pogosto središča inovacij v zvezi s trajnostnostjo in bi jih bilo treba ustrezno upoštevati pri določanju prihodnjih ambicioznih ciljev.

Predlog spremembe 18

Člen 8

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p>Komisija sodeluje z vsemi deli družbe, da jim omogoči, da sprejmejo ukrepe za podnebno nevtralno družbo, odporno na podnebne spremembe. Komisija spodbuja vključujoč in dostopen proces na vseh ravneh, tudi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter s socialnimi partnerji, državljani in civilno družbo, za izmenjavo najboljših praks in opredelitev ukrepov, ki bodo prispevali k doseganju ciljev te uredbe. Poleg tega se lahko Komisija opre tudi na podnebne in energetske dialoge na več ravneh, kot so jih vzpostavile države članice v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2018/1999.</p>	<p>Komisija sodeluje z vsemi deli družbe, da jim omogoči, da sprejmejo obsežne ukrepe za podnebno nevtralno družbo, odporno na podnebne spremembe. Komisija spodbuja vključujoč in dostopen proces na vseh ravneh, tudi na nacionalni, regionalni in lokalni ravni ter s socialnimi partnerji, državljani in civilno družbo, za izmenjavo najboljših praks in opredelitev ukrepov, ki bodo prispevali k doseganju ciljev te uredbe. Komisija bi se morala zlasti v povezavi z okrevanjem po krizi zaradi COVID-19 opirati na neposredno povezovanje med državljani, lokalnimi podjetji ter lokalnimi in regionalnimi oblastmi in ga tudi podpirati, saj bosta vzpostavljanje podnebno odporne družbe in zagotavljanje podpore skupnosti odvisna od tega povezovanja. Poleg tega se lahko Komisija opre tudi na podnebne in energetske dialoge na več ravneh, kot so jih vzpostavile države članice v skladu s členom 11 Uredbe (EU) 2018/1999, in na dejavnosti v okviru podnebnega pakta.</p>

Obrazložitev

Doseganje podnebno nevtralne družbe, odporne na podnebne spremembe, mora izhajati iz izmenjave informacij in ozaveščanja družbe. Krepitev teh instrumentov je naloga, pri kateri ima lahko Komisija vodilno vlogo z oblikovanjem in izvajanjem svojih javnih politik, če te temeljijo na medsektorskem pristopu, medtem ko so predlagani ukrepi stvar sektorskih politik, ki jih po potrebi želijo izvesti državne, regionalne in lokalne oblasti. Potrebujemo zeleno okrevanje. Da pa bo to mogoče doseči, morajo evropski državljani in podjetja podpirati ta projekt. Lokalne in regionalne oblasti imajo zato pomembno vlogo.

Predlog spremembe 19

Člen 9

Predlog Komisije	Predlog spremembe OR
<p style="text-align: center;">Izvajanje prenosa pooblastila</p> <p>1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(1) je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.</p> <p>2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 3(1) se prenese na Komisijo za nedoločen čas od [UL: datum začetka veljavnosti te uredbe].</p> <p>3. Prenos pooblastila iz člena 3(1) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v Uradnem listu Evropske unije ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.</p> <p>4. Komisija se pred sprejetjem delegiranega akta posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenujejo države članice v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.</p> <p>5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.</p> <p>6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 3, začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.</p>	

Obrazložitev

Uporaba delegiranih aktov, s katerimi bi Evropska komisija revidirala cilje, ni v skladu s členom 290 PDEU.

II. POLITIČNA PRIPOROČILA

EVROPSKI ODBOR REGIJ

1. je seznanjen z evropskim zelenim dogovorom kot eno od vodilnih pobud EU, vendar poudarja, da nova strategija rasti evropskega projekta in nedavno objavljeno sporočilo Evropske komisije o proračunu EU dopolnjujeta načrt za okrevanje, da se zagotovi hitro in popolno okrevanje od sedanje zdravstvene in gospodarske krize; poleg tega poudarja, da mora biti glavni cilj zelenega dogovora prehod na podnebno nevtralnost najpozneje do leta 2050, hkrati pa je treba spodbujati hitro in trajnostno okrevanje gospodarstva, saj ta prehod prinaša nove priložnosti za Evropo in njene državljane, hkrati pa omogoča odpornejšo družbo in gospodarstvo;
2. podpira določitev dolgoročnega cilja podnebne nevtralnosti EU v obliki pravno zavezujočega cilja kot nujen korak za usmeritev evropskega projekta k nepovratni podnebni nevtralnosti do leta 2050. Ta zaveza je potrebna, da Evropska unija utrdi svoj vodilni položaj v svetu na področju podnebnih ukrepov in kot ambasadorica ohranjanja velikih ambicij pri doseganju neto ničelnih emisij toplogrednih plinov, pri čemer mora povečati tudi odvzeme toplogrednih plinov, ter da se vzpostavi zaupanje evropskih državljanov, podjetij in civilne družbe, s tem pa zagotovijo vključujoča in usklajena prizadevanja. Pri tem bi bilo ravno tako pomembno, da se že zdaj upošteva potrebna politična usmeritev po letu 2050, ko je verjetno, da bo še naprej potreben trajnosten sistem negativnih emisij. Pomembno je tudi razviti koncept medgeneracijske podnebne pravičnosti in ga upoštevati pri sprejemanju sedanjih in prihodnjih odločitev;
3. opozarja, da sedanja zdravstvena kriza samo še poudarja potrebo po prehodu na bolj trajnostno in odporno družbo in gospodarstvo, saj bi lahko imelo nadaljnje neupoštevanje podnebnih sprememb globlje/bolj drastične/bolj hude posledice v svetovnem merilu; poudarja, da mora biti prehod pravičen, postopen in trajen, saj bi bile lahko kratkoročne netrajnostne rešitve na poti k podnebni nevtralnosti škodljive namesto koristne;
4. poudarja, da bi bilo treba z evropskimi podnebnimi pravili tudi zagotoviti, da ukrepi za doseganje neto ničelnih emisij toplogrednih plinov okrepijo druge prednostne cilje na področju okolja, kot so zaščita biotske raznovrstnosti ali upravljanje zaščitenih območij, ne pa da jih ogrozijo;
5. poziva Komisijo, naj upošteva vpliv izstopa Združenega kraljestva iz EU na doseganje cilja podnebne nevtralnosti in vseh vmesnih ciljev; opozarja, da je Združeno kraljestvo trenutno drugi največji povzročitelj izpustov CO₂ v EU, katerega sedanje in načrtovano zmanjšanje emisij precej presega povprečje EU, njegov pravno zavezujoč nacionalni podnebni cilj pa znaša približno 57 % do leta 2030 ⁽¹⁾;
6. opozarja na nedavno sprejeto izjavo o lokalnih in regionalnih oblasteh kot akterjih evropskega odziva na krizo zaradi COVID-19 in potrebo po tem, da bi bil evropski zeleni dogovor temeljni vidik načrta za okrevanje EU, tako da bi kriza postala priložnost za nujno spopadanje s podnebnimi spremembami ter krepitev ekonomske, socialne in teritorialne kohezije EU;
7. meni, da je treba z resničnim participativnim dialogom na več ravneh, ki temelji na lokalnih in regionalnih izkušnjah, vse ustrezne podnacionalne oblasti vključiti v pripravo nacionalnih energetske in podnebnih načrtov ter dolgoročnih nacionalnih politik; zato se strinja z vključitvijo dialogov na več ravneh o podnebnju in energiji v evropski okvir podnebne zakonodaje, vendar poudarja, da se je treba bolj sistematično osredotočiti na vključevanje lokalnih in regionalnih oblasti v procese prehoda na podnebno nevtralnost, ne samo v sprejemanje odločitev na evropski ravni, temveč tudi v mednarodna

⁽¹⁾ *Climate Neutrality as Long-term Strategy: The EU's Net Zero Target and Its Consequences for Member States* (Podnebna nevtralnost kot dolgoročna strategija: cilj neto ničelnih emisij na ravni EU in njegove posledice za države članice), O. Geden, F. Schenuit, avgust 2019.

pogajanja, ter ponovno poziva države članice in Evropsko komisijo k vzpostavitvi stalne platforme za energetske dialog⁽²⁾ na več ravneh, da se podpre dejavno sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti, organizacij civilne družbe, poslovne skupnosti in drugih ustreznih deležnikov pri upravljanju energetskega prehoda;

8. poudarja, da je treba pobude, ki spodbujajo povratne informacije od spodaj navzgor ter podpirajo izmenjavo informacij in poučevanje na osnovni ravni, šteti za neprecenljive za uspeh evropskega zelenega dogovora, ker je sodelovanje državljanov bistveno za doseganje znatnega napredka na področju podnebne nevtralnosti; v zvezi s tem predlaga, naj se evropski podnebni pakt vključi v evropska podnebna pravila, in poudarja, da bi bilo treba pakt razvijati kot inovativen instrument upravljanja, ki bi omogočal dvosmerno komuniciranje, sodelovanje in izmenjavo informacij med vsemi ravni, sektorji in ozemlji, s čimer bi se izboljšali učinkovitost in legitimnost podnebne politike EU; poudarja, da ustrezno sodelovanje družbe in drugih deležnikov olajša sprejemanje politik ter spodbuja obširno in pregledno merjenje napredka, kar posledično ljudem in organizacijam na terenu omogoča oprijemljivejšo izkušnjo lastne učinkovitosti v procesu preobrazbe;

9. opozarja, da osredotočenost na posplošen pristop ni ustrezna za boj proti podnebnim spremembam, in poudarja raznolikost evropskih regij na področju podnebja, okolja, pokrajine, mobilnosti ter gospodarske in družbene strukture; opozarja, da so evropska podnebna pravila okvirni predpis, ki bo posamezne politike usmerjal k podnebnemu cilju, njegov uspeh pa bo močno odvisen od lokalnih in regionalnih oblasti, in poudarja, da imajo lokalne in regionalne oblasti kot raven, ki je najbližje državljanom, pomembno vlogo pri strateškem upravljanju, upravljanju decentralizirane proizvodnje energije s sistemom proizvajalcev-odjemalcev, razpršeno proizvodnjo in pametnimi omrežji, spodbujanju naložb ter povezovanju energetske in podnebne politike s stanovanjskimi in prometnimi ukrepi ter ukrepi proti energijski revščini;

10. poudarja, da morajo evropska podnebna pravila kot osrednji steber evropskega zelenega dogovora in zakonodajni okvir za doseganje podnebne nevtralnosti zagotavljati, da vsi ukrepi EU upoštevajo načelo o neškodovanju in v skladu z načelom aktivne subsidiarnosti v celoti spoštujejo vse ravni upravljanja kot sodelujoče v evropskem postopku sprejemanja odločitev in ne kot deležnike;

11. poziva, naj se temeljne odločitve o doseganju podnebnih ciljev ne sprejemajo v obliki delegiranih aktov, saj to omejuje možnosti soodločanja lokalnih in regionalnih oblasti: meni, da je krivulja za doseganje podnebne nevtralnosti, ki jo je treba opredeliti, takšna temeljna odločitev;

12. vztraja, da so za doseganje ciljev evropskih podnebnih pravil bistvene kakovostne in preverjene informacije, ki bodo osnova za sprejemanje odločitev in opredeljevanje ustreznih politik in ukrepov. Vpliv podnebnih sprememb se kaže na teritorialni ravni, regije in mesta pa so neposredno prizadeti. Za pripravo in prenos nacionalnih popisov so odgovorne centralne uprave posameznih držav. Za izboljšanje kakovosti meritev je pomembno, da metode razvijajo EU, države članice ter lokalne in regionalne oblasti skupaj, da bodo lahko občine in regije pripravile svoje popise po enakih merilih na podlagi teritorialnega pristopa. Te informacije bi omogočile opredelitev specifičnih scenarijev emisij toplogrednih plinov, za katere se lahko pripravijo akcijski načrti, prilagojeni socialno-ekonomskemu in okoljskemu stanju posameznih regij, ter določijo posebni sektorski cilji. Poleg tega spremljanje z regionalnega vidika omogoča boljše analizo morebitnih odstopanj od krivulj, opredeljenih v načrtih, in sprejetje ukrepov, potrebnih za njihovo odpravo;

13. potrjuje, da je mogoče z učinkovitim spremljanjem napredka okrepiti prepoznavnost in preglednost prizadevanja za doseganje podnebne nevtralnosti ter prevzemanje odgovornosti zanj ter da bi bilo treba za doseg tega učinka podatke o spremljanju napredka v okviru evropskih podnebnih pravil po potrebi zbirati na regionalni in ne na nacionalni ravni; predlaga, naj bodo zbrani podatki stalno in zlahka dostopni javnosti, ne le v rednih poročilih, saj je lahko sodelovanje deležnikov v postopku spremljanja bistven element za vzdrževanje realne in za javnost sprejemljive krivulje doseganja cilja podnebne nevtralnosti do leta 2050;

⁽²⁾ To stališče je OR zagovarjal v več mnenjih: Upravljanje energetske unije in čista energija (poročevalec Bruno Hranič); Čist planet za vse – Evropska strateška dolgoročna vizija za uspešno, sodobno, konkurenčno in podnebno nevtralno gospodarstvo (poročevalec Michele Emiliano); Podnebno upravljanje po letu 2020: evropska in svetovna perspektiva – prispevek za 24. konferenco pogodbenic okvirne konvencije o podnebnih spremembah (poročevalec: Andrew Varah Cooper) in resolucija OR o zelenem dogovoru, sprejeta decembra 2019.

14. vztraja, da mora uredba o upravljanju vsebovati določbe za zagotavljanje, da bodo nacionalno določeni prispevki vključevali razčlenitev regionalno in lokalno določenih prispevkov, da se prizna vloga podnacionalnih oblasti pri doseganju mednarodnih zavez na področju podnebja: Podnebno upravljanje po letu 2020: evropska in svetovna perspektiva – prispevek za 24. konferenco pogodbenic okvirne konvencije o podnebnih spremembah, poročevalec Andrew Varah Cooper;

15. poudarja, da se z vključevanjem lokalnih in regionalnih ciljev ne bi povečale le preglednost, kakovost in razpršenost splošnih prizadevanj za spremljanje napredka, temveč bi nastale velike koristi za sodelovanje in sinergije med vsemi ravnmi upravljanja, tako pri ukrepanju kot pri proračunskih dodelitvah. S tem bi se močno zmanjšalo tveganje, da bi posamične politike, umeščene v okvir evropskih podnebnih pravil, morda škodljivo vplivale na regionalno kohezijo v Evropi;

16. poudarja, da ustrezno prilagojena neposredna dodelitev sredstev za ukrepe, ki bi bili regionalno in lokalno prilagojeni v skladu s cilji, specifičnimi za posamezno raven, ne bi prispevala le h gospodarski rasti, ampak tudi k družbeni udeležbi v strukturah sodelovanja;

17. predlaga, naj sklepi v zvezi z oceno nacionalnih ukrepov ter poročilo o stanju energetske unije vključujejo lokalno in regionalno poglavje, da se zagotovita večja preglednost in razpršenost prizadevanj za spremljanje napredka v vsej Evropski uniji. OR podpira pripravo takega poglavja;

18. ponovno poziva k ustanovitvi evropske opazovalne skupine za podnebno nevtralnost, ki bi prispevala k spoštovanju nacionalnih obveznosti predložitve poročil v okviru upravljanja energetske unije. Ta bi morala nosilce odločanja in širšo javnost neodvisno in javno seznanjati z najnovejšimi znanstvenimi dognanji o podnebnih spremembah in scenariji za njihovo omejevanje. Obenem bi bilo treba v okviru pregleda evropske panorame znanj in spretnosti opraviti novo revizijo znanj in spretnosti v EU. Poleg tega bi morala opazovalna skupina prispevati h kartiranju in nadzoru posebnosti in ranljivosti evropskih ozemelj z namenom preprečevanja zavračanja procesa prehoda. Evropski zeleni dogovor je nova strategija rasti EU in mora biti osrednji steber strategije EU za trajnostno okrevanje po pandemiji COVID-19. Zato je usklajevanje izvajanja politik z razvojem znanj in spretnosti bistveno za oblikovanje politik, ki bodo kos prihodnjim izzivom, pravično družbo ter stabilno in rastoče gospodarstvo;

19. poudarja, da je učinkovitost prizadevanj za sodelovanje javnosti odvisna ne le od zbiranja informacij od vseh delov družbe, temveč tudi od tega, da se dajo javnosti na voljo ustrezne informacije o učinku njenega prispevka. Za trajnostne rešitve je potrebno sodelovanje deležnikov, ne le pri delovanju in vzdrževanju sistemov, temveč tudi v postopku sprejemanja odločitev, zato prizadevanja za sodelovanje javnosti, ki se osredotočajo na enosmerno komuniciranje, ne zadostujejo za spodbujanje sprememb vedenja;

20. se zavzema za to, da se podnebni cilji dosežejo na podlagi energije iz obnovljivih virov. Jedrska energija po njegovem mnenju ni trajnostna energija prihodnosti, zato zavrača njeno večjo uporabo;

21. opozarja, da so lokalne in regionalne oblasti v Evropi del bogate in raznolike demokratične strukture upravljanja EU in bi jih bilo treba temu ustrezno obravnavati; v zvezi s tem poudarja, da se ne sme šteti, da je sodelovanje lokalnih in regionalnih oblasti zajeto s sodelovanjem javnosti, niti se ne sme omejevati na nekatere vidike sodelovanja, temveč je treba omogočiti, da lokalne in regionalne oblasti sistematično prispevajo k celotnemu ciklu priprave politik, pa tudi k oceni in pregledu veljavne zakonodaje; v tem smislu opozarja, da Pariški sporazum priznava pomembno vlogo, ki jo ima upravljanje na več ravneh v podnebni politiki, in potrebo po sodelovanju z regijami in mesti; poleg tega opozarja, da so se pogodbenice v členu 2 zavezale, da bodo javne in zasebne finančne tokove uskladile s cilji sporazuma in razvojem, odpornim na podnebne spremembe. V okviru podnebnih pravil bi bilo treba z obstoječimi in na novo vzpostavljenimi postopki poročanja in pregleda zagotoviti podlago za celovito usklajevanje finančnih tokov s cilji Pariškega sporazuma na ravni EU in na nacionalni ravni;

22. opozarja na velike probleme jedrske energije z vidika trajnostnosti (tako zaradi surovin kot odprtega vprašanja jedrskih odpadkov), zato priporoča, da v skladu s členom 194 PDEU prizadevanja za uresničitev podnebnih ciljev temeljijo v glavnem na uporabi energije iz obnovljivih virov namesto na povečanju uporabe jedrske energije.

V Bruslju, 2. julija 2020

Predsednik
Evropskega odbora regij
Apostolos TZITZIKOSTAS
